

Vergaderjaar 2020–2021

35 092

Wijziging van de Wet windenergie op zee (ondersteunen opgave windenergie op zee)

B

VOORLOPIG VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT/LANDBOUW, NATUUR EN VOEDSELKWALITEIT¹

Vastgesteld 16 maart 2021

Het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel geeft de commissie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen en het stellen van de volgende vragen.

Inleiding

De leden van de fractie van **GroenLinks** hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel *Ondersteunen opgave windenergie op zee*. Zij danken de regering voor het voorstel en ondersteunen dit wetsvoorstel dan ook. Deze leden hebben nog wel enkele korte vragen.

De leden van de **Fractie-Nanninga** hebben met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel *Ondersteunen opgave windenergie op zee*. Zij hebben naar aanleiding hiervan enkele vragen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van GroenLinks

Bij het wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer van 1 februari 2021 was de huidige Minister van EZK net aan de slag, waardoor de analyse of transitie in de industrie en die van de elektriciteitsopwekking voldoende op elkaar afgestemd gaan worden, nog ontbrak. Wat is hiervan momenteel de beoordeling door de regering met het oog op de effectiviteit van het voorliggende wetsvoorstel? Heeft de regering onderzocht waar de bovengenoemde afstemming wel of niet afdoende heeft plaatsgevonden? Wat heeft de regering gedaan om hieraan bij te dragen?

¹ Samenstelling: Koffeman (PvdD), Faber-van de Klashorst (PVV), Van Strien (PVV), Gerkens (SP), Atsma (CDA), (ondervoorzitter), N.J.J. van Kesteren (CDA), Pijlman (D66), Schalk (SGP), Klip-Martin (VVD), Van Rooijen (50PLUS), Van Ballekom (VVD), De Blécourt-Wouterse (VVD), Crone (PvdA), Dessing (FVD), Van Gorp (GL), Huizinga-Heringa (CU), Kluit (GL), Van der Linden (Fractie-Nanninga), (voorzitter), Meijer (VVD), Otten (Fractie-Otten), Prins (CDA), Vendrik (GL), Van der Voort (D66), Berkhout (Fractie-Nanninga), Raven (OSF) en Karakus (PvdA).

In de Tweede Kamer is tijdens het wetgevingsoverleg toegezegd dat de regering de opportuniteit van *contract for difference* gaat onderzoeken.² De mogelijkheid van het openlaten van juist die situatie waarin het niet voldoende lukt om de industrietransitie goed af te stemmen op het opwekken van voldoende hernieuwbare elektriciteit via wind op zee, kan bijdragen aan de doelstellingen van dit wetsvoorstel. Is de regering dit met de leden van de GroenLinks-fractie eens? Hoe weegt zij de ervaringen van *contract for difference* in Engeland, Denemarken en Frankrijk? Heeft de regering daarnaar onderzoek gedaan of is zij voornemens dit te doen in haar toegezegde onderzoek voor de zomer?

De regering gaf aan dat bij *contract for difference* complexiteiten ontstaan die raken aan de uitvoering. Welke complexiteiten ziet de regering ten aanzien van de uitvoering? Ziet zij ook mogelijkheden dat het juist de uitvoering kan ondersteunen? De leden van de GroenLinks-fractie zouden graag willen weten welke informatie hierover nu al beschikbaar is en welke informatie wanneer nog wordt verwacht. Zij vragen dit omdat tijdens het wetgevingsoverleg in de Tweede Kamer door de Minister van EZK is toegezegd dat hij zal trachten om zoveel mogelijk informatie over dit onderwerp op de formatietafel terecht te laten komen. Hoe staat het hier tot dusver mee en kan de regering aangeven welke informatie nog niet beschikbaar is, die mogelijk wel relevant gaat zijn voor de onderhandelingen? Bijvoorbeeld, de ervaringen in de drie bovengenoemde landen.

Vragen en opmerkingen van de leden van de Fractie-Nanninga

De leden van de Fractie-Nanninga vragen de regering of de gevolgen van het realiseren van windturbineparken in zee voor de visserijsector goed onderbouwd in beeld zijn gebracht en grondig zijn doorgerekend. Kan de regering de uitkomsten delen?

Er is nog weinig bekend over de invloed van windturbineparken op het ecosysteem in zee. Kan de regering garanderen dat er geen windturbineparken worden aangelegd, voordat grondig is onderzocht en onderbouwd wat de gevolgen zijn? Kan de regering garanderen dat er geen windturbineparken worden aangelegd als betekenisvolle negatieve effecten zullen optreden ten aanzien van het ecosysteem?

Deze leden merken op dat slijtage van en onderhoud aan windturbines zorgen voor vervuiling. Is in kaart gebracht wat deze vervuiling daadwerkelijk inhoudt? Kan de regering aangeven hoe het afval van afgeschreven windturbines wordt verwerkt (windturbinekerkhoven) aangezien ze niet te recyclen zijn, incidentele experimenten met een marginaal karakter daargelaten?

Kan de regering cijfers overhandigen waaruit blijkt dat serieus onderzoek is verricht naar de slachting die windturbines onder vogels veroorzaken? Nader geconcretiseerd: hoeveel vogels, onderverdeeld naar soorten, leggen jaarlijks het loodje doordat ze een duurzame doodsklap van de «natuurinclusieve» turbines krijgen?

Windturbineparken op zee bemoeilijken de scheepvaart. Is er onderzoek verricht naar de impact op de bereikbaarheid van de aanleg van deze parken voor de Nederlandse havens, verbijzonderd naar de onderscheiden havens? Wat zijn de economische gevolgen voor Nederland van het bemoeilijken van scheepvaartroutes op de Noordzee? Zowel binnen als buiten de twaalfmijlszones is de gehele «trechter» van de Noordzee een van de belangrijkste, mondiale «flyways» waar jaarlijks honderden miljoenen vogels doorheen trekken. Is onderzocht wat de gevolgen zijn voor de vogelstand en biodiversiteit?

² Kamerstukken II, 2020–2021, 35 092, nr. 24, blz. 33–34.

De leden van de Fractie-Nanninga constateren dat in andere EU-landen windturbinevelden die in vogeltrekroutes zijn geplaatst, op last van de rechter of overheid, weer zijn afgebroken. Hoe gaat de regering ervoor zorgen dat zulks in dit geval niet zal hoeven? Er zijn onderzoeken die aangeven dat een of meerdere zwartgekleurde turbinebladen helpen om vogelsterfte te verminderen. Kan de regering dit concreet onderzoeken en rapporteren?

Wordt bij het aanleggen van de windturbinevelden vooruitgegrepen op het verplicht ontmantelen van de windturbinevelden, zo nodig tot op de zeebodem toe, en het opnieuw tot open zee (of wat de planologische aanduiding voor de Noordzee ook moge zijn) verklaren van het gebied waarin deze nautische industrieterreinen worden gepland zodra de technische levensduur van de windturbines is verstreken?

Ten slotte vragen de leden van de Fractie-Nanninga of bij de plannen voor windturbineparken op zee het transport naar het vasteland en de aansluiting op het elektriciteitsnet worden meegenomen, zodanig dat leveringszekerheid geen gevaar loopt door onvoldoende capaciteit van het netwerk (het grid als samenhangend geheel) en door piekbelasting vanwege de onbetrouwbare levering van windenergie («wiebelstroom»).

De leden van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit zien de antwoorden van de regering met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk 2 april 2021.

De voorzitter van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
Van der Linden

De griffier van de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat/Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
De Boer